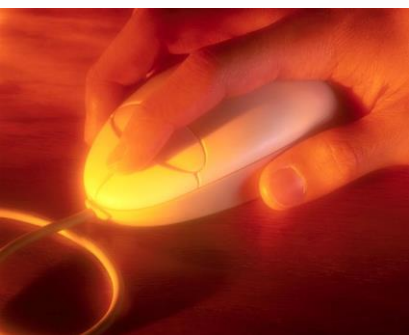

Lietuvos viešojo sektoriaus atvirų duomenų architektūros modelis

Turinys

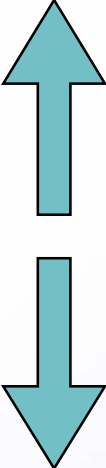
Atvirų duomenų samprata

Užsienio šalių praktika

Lietuvos atvirų duomenų platformos galimos alternatyvos

Pereinamojo laikotarpio rekomendacijos Institucijoms

Atvirų duomenų samprata (1)

<p>Komercinis pakartotinis naudojimas („re-use“) (atviri duomenys)</p> <p>Prieiga prie turinio „access“</p>	Geografinė informacija (Kadastrai, topografinė informacija, administracinės ribos, erdviniai duomenys)
	Ekonominė, verslo informacija (Įmonių, finansiniai duomenys, statistika)
	Socialinė informacija (demografiniai duomenys, sveikatos apsauga, darbo statistika)
	Transporto informacija (transporto registracija, statistika, judėjimas)
	Turizmo, laisvalaikio informacija (viešbučiai, pramogos)
	Žemės ūkio informacija (žemės naudmenys, ūkininkų ištekliai)
	Teisinė informacija (įstatymais, kiti teisės aktai, teismų sprendimai)
	Mokslas (vieši moksliniai tyrimai, valstybės finansuojami tyrimai)
	Švietimas (akademinė literatūra, mokymo programos)
	Politika (Vyriausybės ir savivaldybių priimami sprendimai)
	Kultūra (muziejai, bibliotekos, transliuotojų fondai)

Atviri duomenys – tai duomenys ar kitas skaitmeninis turinys, kuris gali būti bet kurio asmens laisvai naudojamas, modifikuojamas ar platinamas nepriklausomai nuo panaudojimo tikslo...

Užsienio šalių gerosios praktikos pavyzdžiai:

- ES atvirų duomenų iniciatyvos vystomos remiantis tiek ES strateginiais dokumentais, tiek nacionaliniu mastu priimtomis atvirų duomenų strategijomis.
- Siekiama atvirų duomenų portalų centralizacijos (ypač unitarinėse valstybėse).
- Atvirų duomenų iniciatyvų įgyvendinime prioritetas skiriamas atviriems standartams, formatams ir licencijoms.
- **Atvirų duomenų portalai** - pasauliniu mastu pasirenkama priemonė duomenų atvėrimui.

Siūlomas Lietuvos atvirų duomenų modelis

Atvirų duomenų integracija

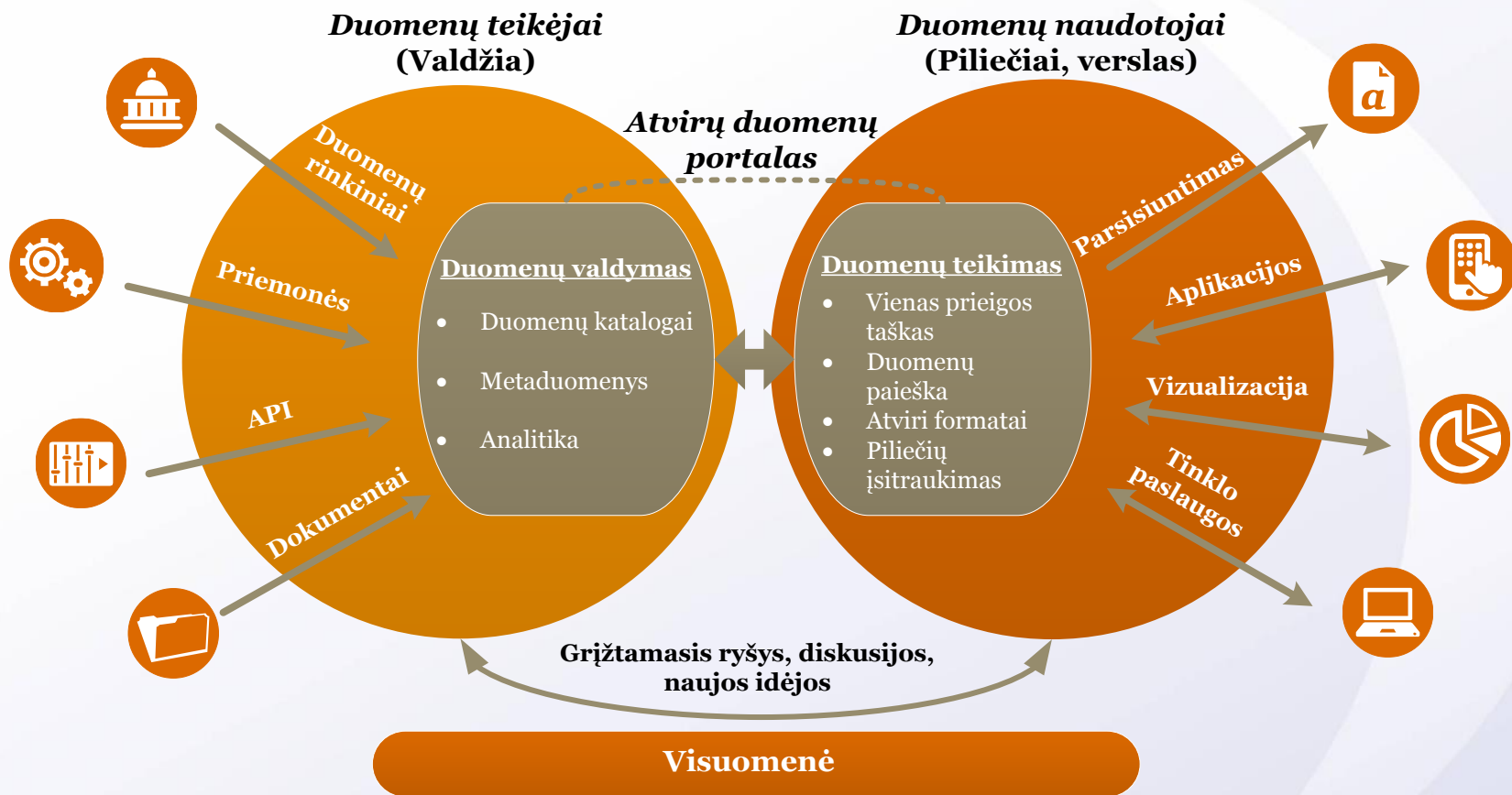
Metaduomenys publikuojami centralizuotai, duomenys pasiekiami per vieną sąsają, todėl:

- duomenų naudotojams vienoje vietoje suteikiama prieiga prie visų atvirų duomenų rinkmenų, nepriklausomai nuo jų tikrosios publikavimo vietos;
- duomenų paėmimui naudojamos vieningos sąsajos ir standartizuotas duomenų formatų rinkinys;
- duomenų teikėjai įgauna daugiau matomumo, pagerėja jų teikiamų duomenų pakartotinis panaudojimas.

„Stebulės ir stipino“ (angl. *hub-and-spoke*) integracijos modelis. N jungčių.

Principinė atvirų duomenų platformos schema

Lietuvos atvirų duomenų platformos galimos alternatyvos

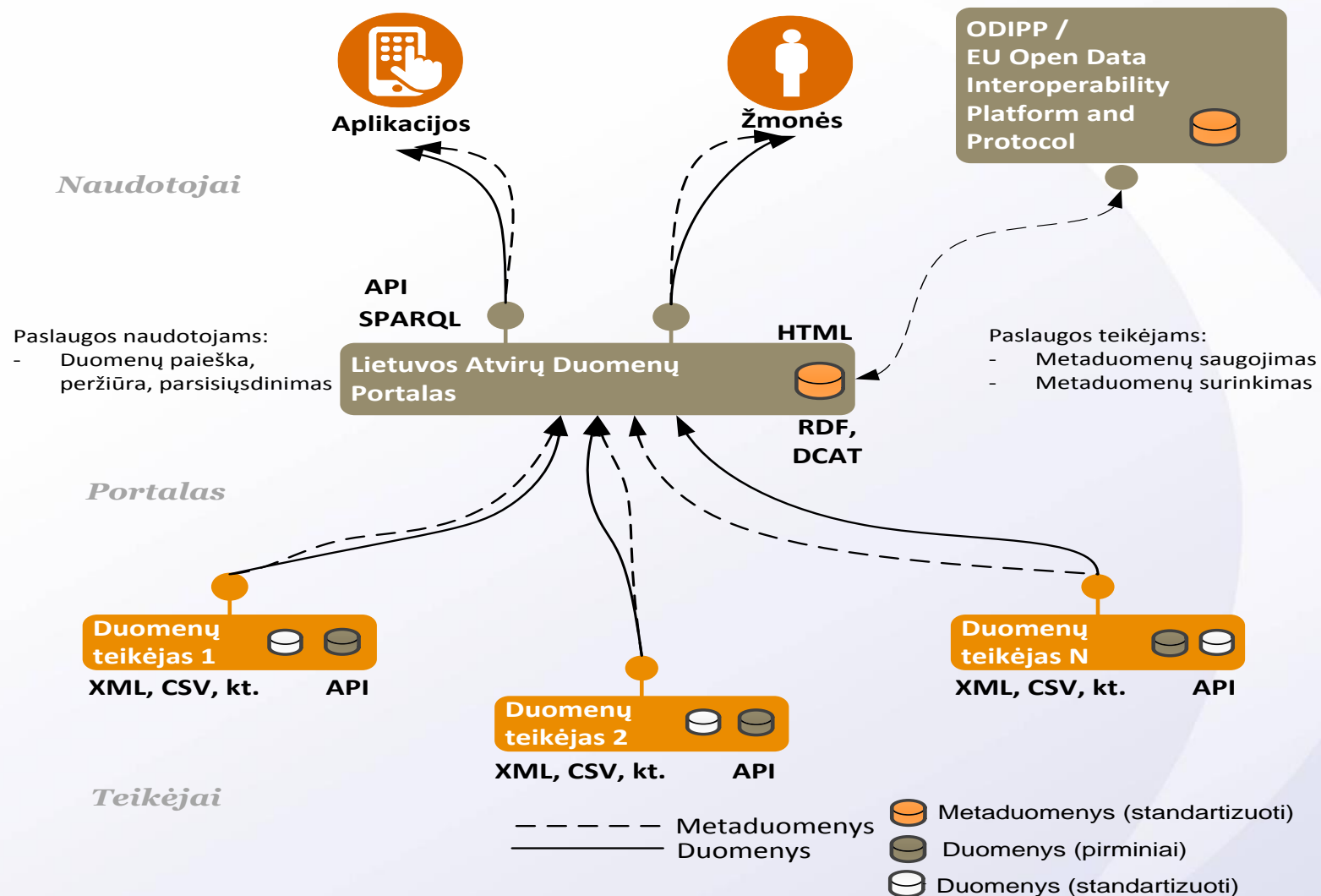
Lietuvos atvirų duomenų platforma turėtų būti lanksti platforma, integruota į Europos atvirų susietųjų duomenų aplinką.

Galimos 2 atvirų duomenų platformos alternatyvos:

1. Metaduomenų portalas.
2. Universali atvirų duomenų platforma.

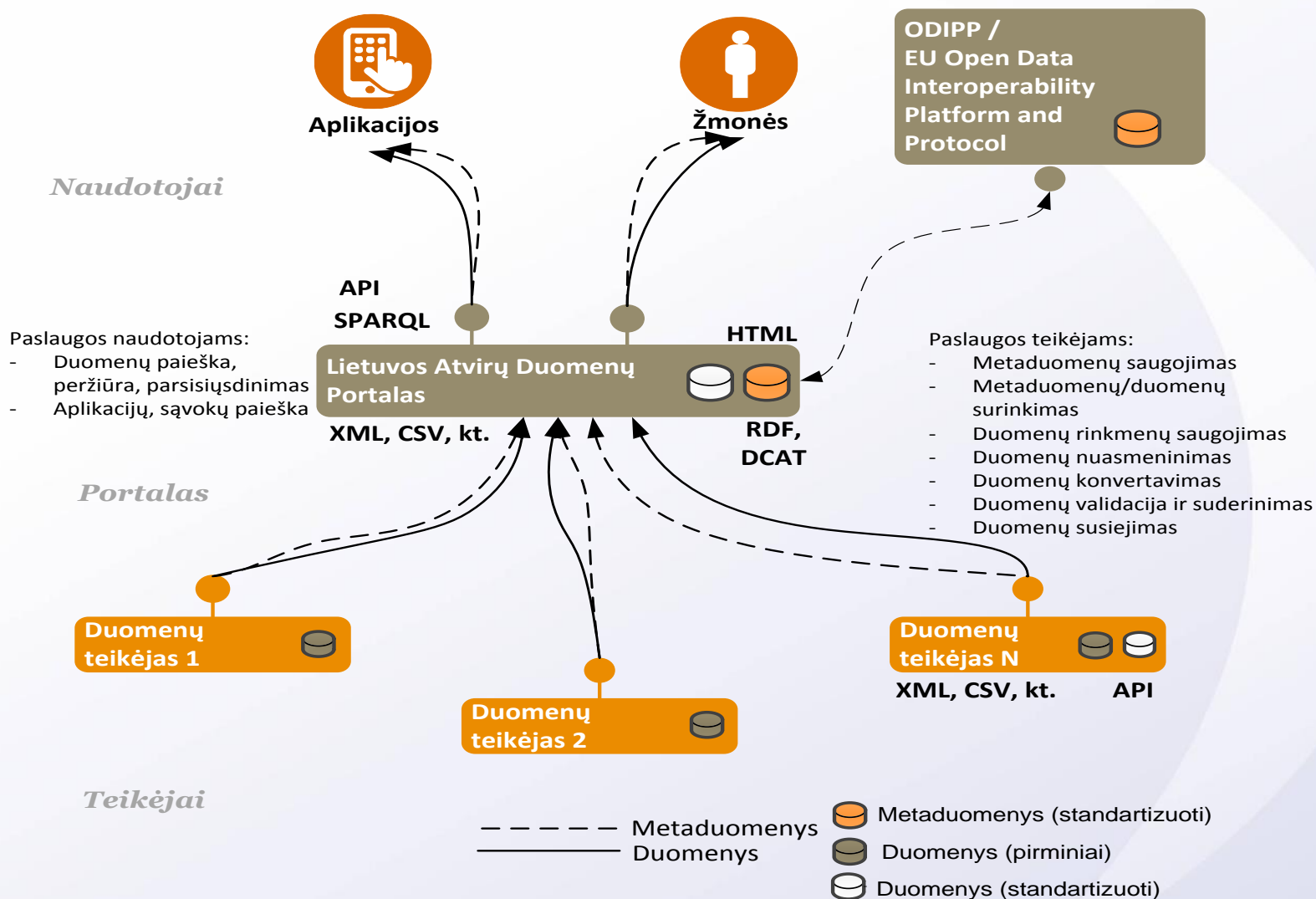
Alternatyva I

Metaduomenų portalas

Alternatyva II

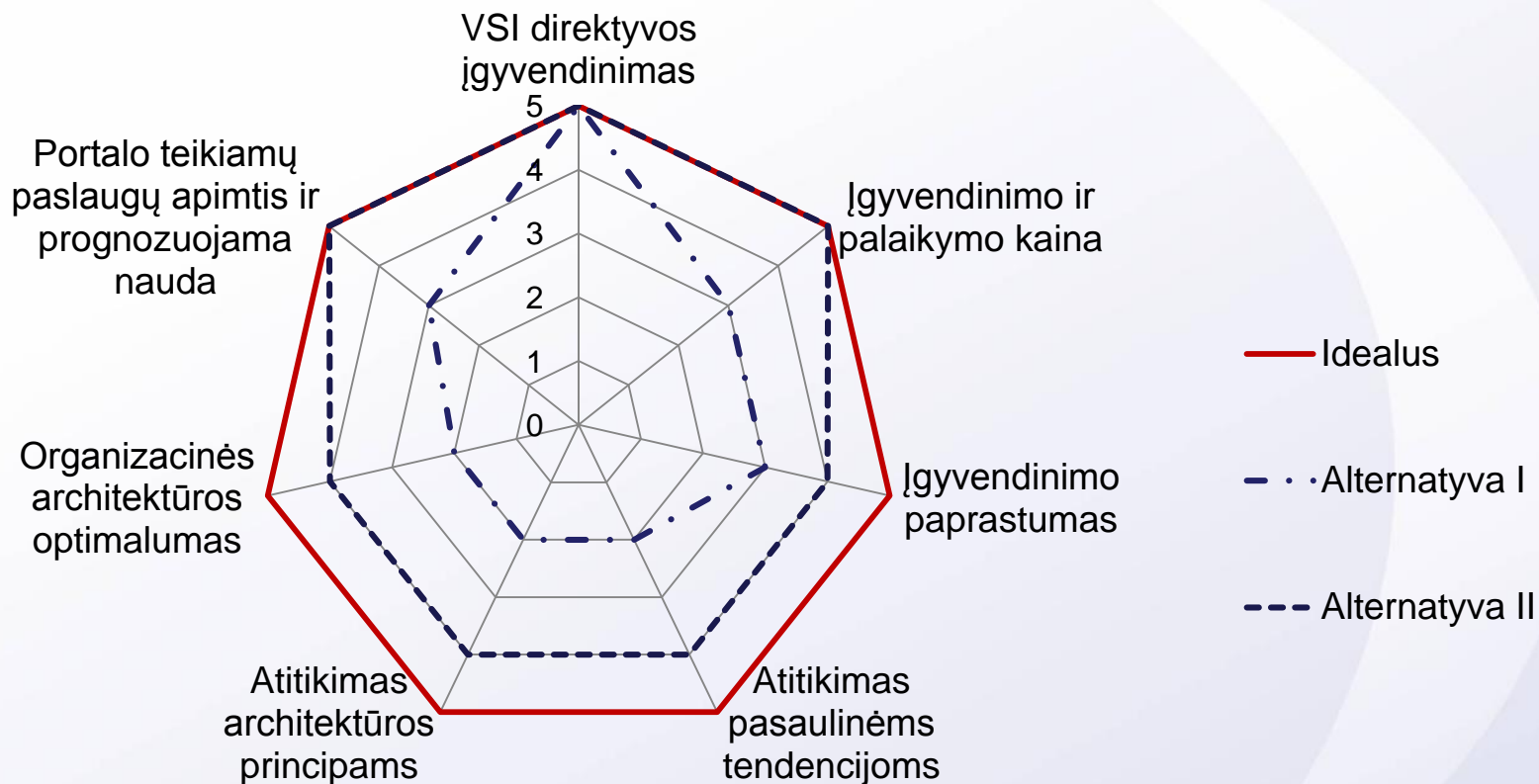
Universali atvirų duomenų platforma

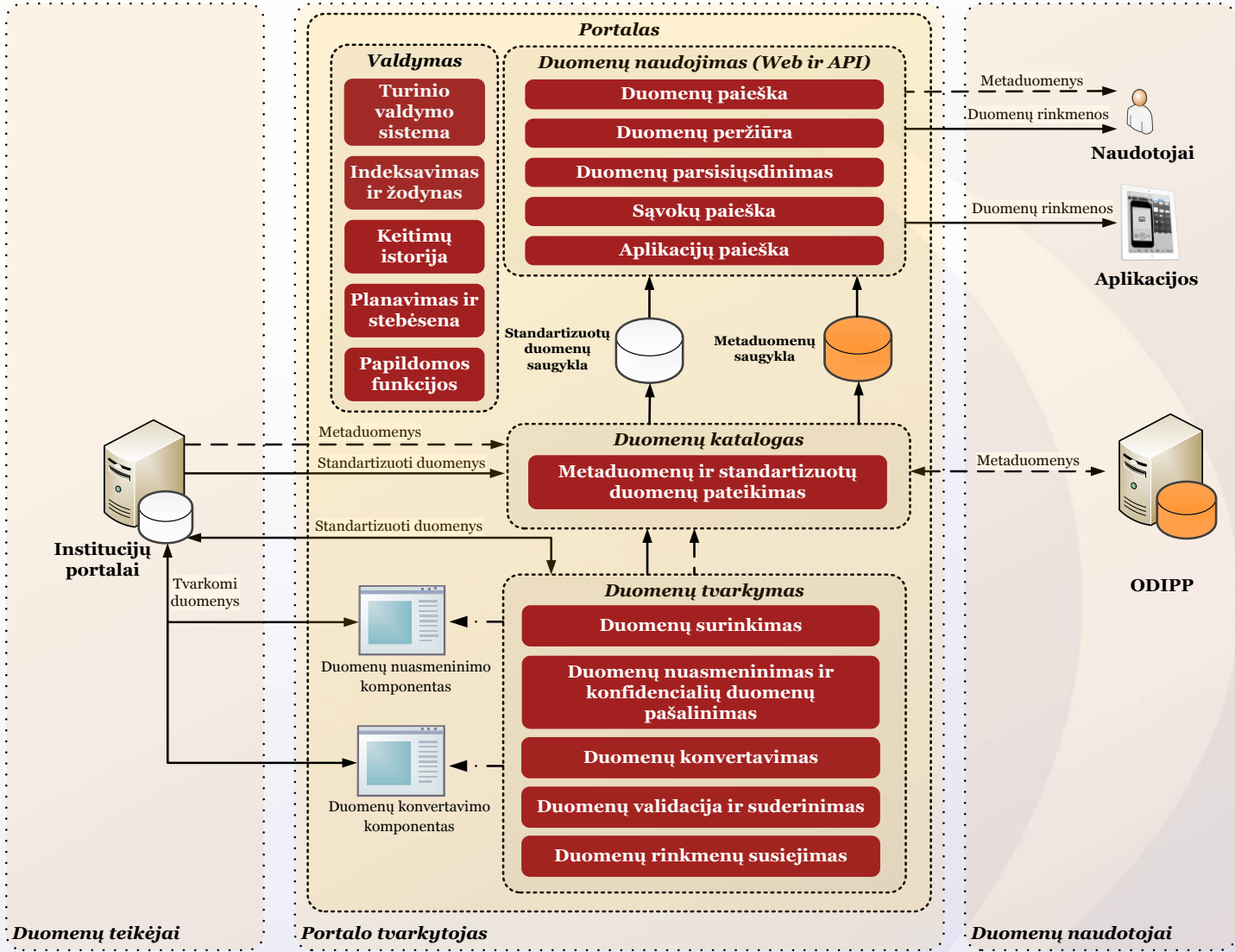
Alternatyvų palyginimas funkcinio požiūriu

Paslaugos naudotojams	I alternatyva	II alternatyva
Duomenų paieška	✓	✓
Duomenų peržiūra	✓	✓
Duomenų parsisiųsdinimas	✓	✓
Sąvokų paieška		✓
Aplikacijų paieška		✓
Paslaugos teikėjams	I alternatyva	II alternatyva
Metaduomenų saugojimas	✓	✓
Struktūrizuotų duomenų rinkmenų saugojimas		✓
Duomenų surinkimas	✓	✓
Duomenų nuasmeninimas ir konfidencialių duomenų pašalinimas		✓
Duomenų konvertavimas		✓
Duomenų validacija ir suderinimas		✓
Duomenų susiejimas		✓

Alternatyvų vertinimas

Portalo architektūra

Pereinamojo laikotarpio rekomendacijos Institucijoms

Rekomendacijos Institucijoms pereinamojo laikotarpio metu:

- Užtikrinti patogų duomenų gavimo būdą.
- Atlikti turimų duomenų rinkmenų inventorizaciją, paskelbti rinkmenų sąrašą viešai.
- Atlikti atvertinų duomenų rinkmenų prioritetizavimą.
- Duomenų atvėrimą vykdyti proaktyviai.
- Laikytis EK nustatytų mokesčio apskaičiavimo gairių.
- Laikytis EK nustatytų licencijavimo nuostatų ir bendro pobūdžio rekomendacijų.

II etapo metu reikalinga suteikti pagalbą institucijoms parengiant metaduomenis portalui

Iššūkliai

- ✓ Įteisinti atvirų duomenų platformos modelį;
- ✓ Valstybės interesų viršenybės prieš žinybinius prioritetus;
- ✓ Viešojo sektoriaus ir verslo subjektų partnerystė;
- ✓ Duomenų atvirumas v.s. asmens privatumas, nacionalinis ir visuomenės saugumas, komercinė paslaptis, autorių teisės ir pan.;
- ✓ Konstruktyvūs ir racionalūs sprendimai;

Dėkoju už dėmesį !